

Sygn. akt IV CZ 106/08

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie ze skargi dłużników A.B. i M.B.
na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. w sprawie
egzekucyjnej
z wniosku wierzyciela D.F.
przeciwko A.B. i M.B.
o egzekucję świadczeń pieniężnych
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 stycznia 2009 r.,
zażalenia dłużnika A.B.
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 23 czerwca 2008 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2008 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wniesioną osobiście przez A. i M.B. od postanowienia tego Sądu z dnia 28 kwietnia 2008 r., którym odrzucono zażalenie na postanowienie oddalające wniosek M.B. o ustanowienie adwokata z urzędu. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy stwierdził, że wniesiona skarga kasacyjna jest niedopuszczalna z dwóch powodów, po pierwsze, dlatego że od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego zażalenie na postanowienie oddalające wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu skarga kasacyjna nie przysługuje, po drugie, dlatego że skarga została wniesiona z naruszeniem przewidzianego w art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 23 czerwca 2008 r. A.B. zarzucił naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 117 § 4 k.p.c. przez nieustanowienie dla niego na ówczesnym etapie postępowania pełnomocnika z urzędu, co pozbawiło go możliwości obrony swych praw. W konkluzji żalący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kwestionując prawidłowość zaskarżonego postanowienia żalący podniósł, że naruszenie przez niego przymusu adwokacko-radcowskiego przy wnoszeniu zażalenia było spowodowane nieustanowieniem dla niego na ówczesnym etapie postępowania adwokata z urzędu. W konsekwencji, z powodu wadliwości procesowych Sądu Okręgowego został pozbawiony możliwości obrony swych praw, co sprawia, że zaskarżone postanowienie powinno podlegać uchyleniu.

Odnosząc się do tego zarzutu trzeba zauważyć, że odrzucenie skargi kasacyjnej wniesionej przez żalącego na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 28 kwietnia 2008 r. nastąpiło z dwóch powodów. Jednym z nich było naruszenie art. 87¹ k.p.c., stanowiącego o przymusie adwokacko-radcowskim, drugim natomiast niedopuszczalność skargi kasacyjnej na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucającego zażalenie na postanowienie tego sądu oddalające wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Żalący przytacza jedynie okoliczności, które – jego zdaniem – usprawiedliwiają uchybienie treści art. 87¹ k.p.c., ale w niczym nie mogą zmienić stanowiska Sądu Okręgowego w kwestii

niedopuszczalności skargi kasacyjnej ze względu na rodzaj zaskarżonego nią orzeczenia. Nie ulega wszak wątpliwości, że na postanowienie sądu drugiej instancji, którym odrzucono zażalenie na postanowienie tego sądu, oddalające wniosek strony o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, skarga kasacyjna nie przysługuje (zob. art. 398¹ k.p.c.).

Poza tym, zgodnie z poglądem przyjmowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego odmowa uwzględnienia przez sąd wniosku strony o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego nie może być oceniana, jako powodująca nieważność postępowania z powodu pozbawienia strony możliwości obrony swych praw (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 lutego 1999 r., II UKN 418/98, OSNP 2000, nr 9, poz. 359, z dnia 5 lipca 2000 r., I CKN 787/00, niepubl. i z dnia 12 września 2007 r., I CSK 199/07, niepubl.).

Uszło wreszcie uwagi żalącego, że Sąd Okręgowy ustanowił dla niego adwokata z urzędu przed wydaniem postanowienia z dnia 28 kwietnia 2008 r. odrzucającego zażalenie na wcześniejsze postanowienie tego Sądu, nastąpiło to bowiem postanowieniem z dnia 22 stycznia 2008 r., a już pismem z dnia 14 lutego 2008 r. Okręgowa Rada Adwokacka zawiadomiła Sąd Okręgowy o wyznaczeniu pełnomocnika w osobie adw. M.D. Wnosząc skargę kasacyjną na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 28 kwietnia 2008 r. żalący miał zatem profesjonalnego pełnomocnika.

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na zasadzie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.